EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION (EU) 2023/1884

av den 10 maj 2023

med de iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE) för budgetåret 2021

EUROPAPARLAMENTET FATTAR DETTA BESLUT

— med beaktande av sitt beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska jämställdhetsinstitutet för budgetåret 2021,

— med beaktande av artikel 100 och bilaga V i arbetsordningen,

— med beaktande av yttrandet från utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män,

— med beaktande av betänkandet från budgetkontrollutskottet (A9-0121/2023).

A. Enligt sammanställningen över inkomster och utgifter ([1]) för Europeiska jämställdhetsinstitutet (institutet) uppgick institutets slutgiltiga budget för budgetåret 2021 till 8 692 878 EUR, vilket innebär en ökning med 12,17 % jämfört med 2020.

B. Revisionsrätten förklarar i sin rapport om Europeiska jämställdhetsinstitutets årsredovisning för budgetåret 2021 att man uppnått en rimlig säkerhet om att institutets räkenskaper är tillförlitliga och att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

C. Jämställdhet är ett av EU:s kärnvärden, som fastställs i artikel 2 i EU-fördraget. Enligt artikel 8 i EUF-fördraget ska unionen i all sin verksamhet syfta till att undanröja bristande jämställdhet och främja jämställdhet mellan kvinnor och män, vilket fastställer principen om jämställdhetsintegrering.

D. Jämställdheten i unionen har påverkats i särskilt stor utsträckning av konsekvenserna av covid-19-pandemin, kriget i Ukraina och bakslagen mot jämställdheten och kvinnors rättigheter, särskilt sexuell och reproduktiv hälsa och därmed sammanhängande rättigheter, i flera medlemsstater. Kvinnor riskerar att drabbas oproportionerligt hårt av stigande energipriser och ökande levnadskostnader i allmänhet. Detta riskerar att ytterligare fördjupa klyftorna och hämma jämställdheten. Det behövs ytterligare forskning om energifattigdomens könsrelaterade konsekvenser i unionen. Jämställdhetsindexet för 2022 är 68,6 i hela unionen och har ökat med endast 0,6 jämfört med 2021, vilket visar att jämställdhetsarbetet går långsamt i unionen.

Budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning

1. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att insatserna för budgetövervakning under budgetåret 2021 resulterade i ett budgetgenomförande av åtagandebemyndigandena för det innevarande året på 98,92 %, vilket innebär en ökning med 1,18 % jämfört med 2020. Parlamentet noterar att genomförandegraden för betalningsbemyndigandena för det innevarande året var 71,39 %, vilket innebär en minskning med 3,44 % jämfört med 2020.

2. Europaparlamentet noterar att beloppet för institutets slutliga budget är resultatet av en första budgetändring på 971 698 EUR, vilket innebär en budgetökning på 12 % jämfört med den ursprungliga budgeten för 2021 och en andra budgetändring på 375 000 EUR, vilket utgör en minskning med 4,14 % som antagits av institutets styrelse på grund av de covid-19-relaterade besparingar som konstaterades vid årets slut.

3. Europaparlamentet konstaterar att institutets överförda driftsutgifter ökade till 54,79 % under 2022 (49,49 % under 2021).

([1]) EUT C 141, 29.3.2022, s. 123.

Verksamhetsresultat

4. Europaparlamentet påminner om att institutet inrättades för att bidra till och stärka jämställdhetsarbetet i unionen. Parlamentet betonar den nyckelroll som institutet spelar för arbetet med att främja jämställdhet i unionen, till exempel för att tillhandahålla forskning och data, en uppgift som institutet visat sig utföra på ett mycket betydelsefullt och effektivt sätt. Parlamentet understryker därför att institutet måste få tillräckliga och stabila ekonomiska och mänskliga resurser för att kunna fullgöra sina uppgifter. Parlamentet påminner om att institutets uppgift är att samla in, analysera och sprida information om jämställdhet samt att utveckla, analysera, utvärdera och sprida metodverktyg för att stödja jämställdhetsintegrering i all unionspolitik och därav följande nationell politik. Parlamentet uppmuntrar till samarbete mellan institutet och andra unionsbyråer.

5. Europaparlamentet konstaterar att institutet använder vissa centrala resultatindikatorer för verksamhetsmål för att bedöma mervärdet av sin verksamhet. Parlamentet noterar med tillfredsställelse att institutet uppnådde 96,62 % av sitt arbetsprogram 2021 och därmed uppnådde de mål som fastställts i det samlade programdokumentet för 2021–2023.

6. Europaparlamentet noterar att institutet 2021 offentliggjorde en rapport med en analys av covid-19-pandemins konsekvenser för offer för våld i nära relationer, och genomförde sin första omfattande undersökning, där man samlade in uppgifter om covid-19-pandemins konsekvenser för informell omsorg och balans mellan arbete och privatliv, samt välbefinnande, sysselsättning och arbetsvillkor. Parlamentet noterar vidare att institutet genom att utveckla verktyget för spårning av resurstilldelning till jämställdhet slutförde en stegvis verktygslåda för jämställdhetsbudgetering i syfte att hjälpa förvaltningsmyndigheter att integrera jämställdhet inom ramen för delad förvaltning. Parlamentet noterar dessutom att institutet har tagit fram en verktygslåda för jämställdhetsmedveten offentlig upphandling för unionsfinansiering och nationella budgetar, för att komplettera kommissionens ram för socialt ansvarsfull offentlig upphandling.

7. Europaparlamentet noterar att institutet stärkte sitt samarbete med unionens byråer under hela året, särskilt med Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA) och Europeiska institutet för förbättring av levnads- och arbetsvillkor (Eurofound). Parlamentet noterar institutets engagemang i nätverket för byråer för rättsliga och inrikes frågor i samband med hanteringen av covid-19-krisen och unionens solidaritet med Ukraina. Parlamentet noterar vidare institutets deltagande i EU-byråernas nätverk för vetenskaplig rådgivning (EU-ANSA), särskilt i klustret för kvantitativa undersökningsdata och det socioekonomiska klustret. Parlamentet uppmanar institutet att vidareutveckla samverkansvinster (t.ex. personalresurser, fastighetsförvaltning, it-tjänster och it-säkerhet), samarbete och utbyte av god praxis med andra unionsbyråer i syfte att förbättra effektiviteten.

8. Europaparlamentet välkomnar det pågående samarbetet mellan institutet och utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män. Parlamentet betonar det värdefulla bidrag som institutet kan ge till alla parlamentets utskott för att i större utsträckning införa ett genusperspektiv i all unionspolitik. Parlamentet erkänner institutets specialisering och kunskaper, särskilt när det gäller tillhandahållande av uppgifter och bedömning av medlemsstaternas politik.

Personalpolitik

9. Europaparlamentet noterar att 96 % av tjänsterna i tjänsteförteckningen var tillsatta den 31 december 2021, då 26 av de 27 tjänster för tillfälligt anställda som fick tillsättas enligt unionsbudgeten hade tillsatts (samma antal tjänster som 2020). Parlamentet noterar att tolv ansökningsomgångar inleddes, varav fyra för kontraktsanställda, fem för tillfälligt anställda, en för utsänd nationell expert och två för praktikanter. Parlamentet framhåller att omsättningen under 2021 var 11 %. Parlamentet noterar kartläggningen av personalresurserna, som visade att av institutets personal arbetade 77,6 % med operativa uppgifter, 14,5 % med administrativt stöd och 7,9 % med neutrala insatser. Parlamentet konstaterar att nya regler för chefer på mellannivå antogs den 27 maj 2021.

10. Europaparlamentet noterar den jämna könsfördelningen bland högre chefer (två män [50 %] och två kvinnor [50 %]), och den ojämna könsfördelningen i styrelsen (sex män [19 %] och 26 kvinnor [81 %]) och inom personalen totalt (12 män [29 %] och 30 kvinnor [71 %]). Parlamentet upprepar sin uppmaning till institutet att i framtiden säkerställa en jämn könsfördelning. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att beakta vikten av att säkerställa en jämn könsfördelning när de nominerar sina ledamöter till institutets styrelse.

11. Europaparlamentet noterar att institutet, exklusive ansökningar om praktik och tjänster för utstationerade nationella experter, tog emot 513 ansökningar under 2021, varav 68 % lämnades in av kvinnor och 32 % av män. Parlamentet välkomnar att en jämn könsfördelning har uppnåtts bland högre chefer, men är bekymrat över den ojämna fördelningen bland personalen överlag. Parlamentet välkomnar institutets aktiva deltagande sedan 2021 i EU-byråernas nätverks arbetsgrupp för mångfald och inkludering och de olika åtgärder som vidtagits för att förbättra mångfald och inkludering inom institutet.

12. Europaparlamentet noterar att institutet under 2021 ingick ett ettårigt avtal med företaget UAB Manpower Lit om tillhandahållande av tillfällig personal. Parlamentet påminner om att Europeiska unionens domstols slutliga dom från 11 november 2021 (mål C-948/19) bekräftade tillämpligheten av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/104/EG ([2]) på unionens decentraliserade byråer samt principen om likabehandling av tillfälligt anställda och ordinarie personal, och att Litauens högsta domstol bekräftade denna dom. Parlamentet konstaterar i detta sammanhang att det kontrakterade företaget UAB Manpower Lit inte ville förlänga kontraktet för tillhandahållande av tillfällig arbetskraft från och med 2022.

13. Europaparlamentet rekommenderar att institutet tilldelas mer personal och tillräcklig finansiering, med hänsyn tagen till institutets egen bedömning av sina behov, för att kunna hantera den kraftiga ökningen av önskemål om tekniskt stöd för jämställdhetsintegrering, för att snabbt kunna reagera på de olika och på varandra följande sociala och ekonomiska kriser samt på klimatkrisen vilka försämrar kvinnors situation och jämställdheten, och på bakslag mot jämställdheten och kvinnors rättigheter, i flera medlemsstater och i hela världen.

14. Europaparlamentet välkomnar institutets övergripande välbefinnandestrategi, med ett antal åtgärder för att stödja balans mellan arbete och privatliv, distansarbete och en hälsosam livsstil för personalen. När det gäller psykologiskt stöd konstaterar parlamentet att en oberoende utredning av ett fall av påstådd mobbning avslutades 2021 och ledde till att den anställda personen som var föremål för utredning sades upp. Parlamentet lovordar institutets omfattande utbildningsplan för personalen. Parlamentet uppmuntrar institutet att utveckla en långsiktig personalpolitik som hanterar balansen mellan arbete och privatliv, livslång vägledning och erbjudande av särskilda utbildningsmöjligheter för karriärutveckling, jämn könsfördelning på alla personalnivåer, distansarbete, rätten att inte vara uppkopplad, förstärkt geografisk balans för att få till stånd en lämplig representation från samtliga medlemsstater samt rekrytering och integration av personer med funktionsnedsättning samt säkerställande av att de behandlas lika och att deras möjligheter främjas på bred front.

Upphandling

15. Europaparlamentet noterar att 47 administrativa upphandlingsförfaranden och 62 operativa upphandlingsförfaranden slutfördes under 2021. Parlamentet noterar att institutet uppdaterade riktlinjerna för upphandling för personalen, inbegripet checklistor, interna tidsplaner och steg i förfarandet, för att förbättra kvaliteten på de dokument som tas fram inom ramen för upphandlingsåtgärderna.

16. Europaparlamentet noterar med oro revisionsrättens iakttagelse att institutet under 2021 gjorde oriktiga betalningar (till ett belopp på 12 200 EUR) för inköp av översättningstjänster som inte ingick i tillämpningsområdet för inbjudan att anmäla intresse.

17. Europaparlamentet påminner om vikten av att i samband med alla upphandlingsförfaranden säkerställa rättvis konkurrens mellan anbudsgivare och att köpa in varor och tjänster till bästa pris med respekt för principerna om transparens, proportionalitet, likabehandling och icke-diskriminering. Parlamentet vill att it-verktygen för e-upphandling som kommissionen har tagit fram ska införas. Parlamentet efterlyser ett uppdaterat förtydligande av riktlinjerna och mallarna för upphandling. Parlamentet noterar bekymrat revisionsrättens iakttagelse att bristerna i den offentliga upphandlingen ökar och fortfarande är den största källan till oriktiga betalningar för de flesta byråer.

([2]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/104/EG av den 19 november 2008 om arbetstagare som hyrs ut av bemanningsföretag (EUT L 327, 5.12.2008, s. 9).

Förebyggande och hantering av intressekonflikter samt transparens

18. Europaparlamentet noterar att institutets befintliga åtgärder och pågående insatser för att säkerställa transparens, förebyggande och hantering av intressekonflikter samt skydd av visselblåsare. Parlamentet konstaterar att myndigheten håller på att slutföra sin policy om intressekonflikter. Parlamentet noterar att strategin för bedrägeribekämpning 2021–2023 genomfördes framgångsrikt 2021, i enlighet med den tillhörande handlingsplanen och baserat på den metod som Olaf tillhandahåller. Parlamentet välkomnar dessutom att flera utbildningar på området etik och integritet genomfördes under 2021, samt informationsmöten om förebyggande av bedrägerier. Parlamentet insisterar på att det är nödvändigt att införa eller regelbundet uppdatera systematiska regler för transparens, oförenligheter, intressekonflikter, olaglig lobbyverksamhet och svängdörrsproblematik.

19. Europaparlamentet noterar att institutet på sin webbplats har offentliggjort direktörens och de flesta styrelseledamöternas meritförteckningar och intresseförklaringar. Parlamentet påminner om vikten av att meritförteckningar och intresseförklaringar offentliggörs. Parlamentet uppmanar institutet att offentliggöra alla styrelseledamöters meritförteckningar och intresseförklaringar.

Internkontroll

20. Europaparlamentet välkomnar de åtgärder som institutet vidtog 2021 för att stärka sitt interna kontrollsystem. Parlamentet noterar i detta sammanhang att institutet sett över sitt förfarande för genomförande av efterhandskontroller. Parlamentet lovordar i detta avseende att efterhandskontroller har genomförts från och med september 2021 och att åtgärder kopplade till revisionsrättens iakttagelse har slutförts. Parlamentet välkomnar vidare att institutet uppdaterade sin kvalitetssäkringspolicy och fastställde särskilda kontrollåtgärder för projekt.

21. Europaparlamentet noterar med oro revisionsrättens iakttagelser som belyser flera brister på området förvaltnings- och kontrollsystem. Parlamentet noterar att den första iakttagelsen är kopplad till ett rekryteringsförfarande där principerna om öppenhet och likabehandling undergrävdes, och att den andra iakttagelsen rapporterar om utelämnanden i ett urvalsförfarande för utstationerade nationella experter som undergräver dess objektivitet och tyder på brister i institutets interna kontroller. Parlamentet notera att den tredje iakttagelsen rör ett upphandlingsförfarande där samtliga ledamöter i utvärderingskommittén tillhörde samma administrativa enhet, vilket strider mot artikel 150.3 i budgetförordningen. Parlamentet påminner om att förfarandemässiga brister i rekryteringsförfaranden undergräver principerna om transparens och likabehandling. Parlamentet begär att institutet förbättrar sitt interna rekryteringsförfarande för att klargöra utvärderingsförfarandena och meddelandena om lediga tjänster.

22. Europaparlamentet noterar att efter kommissionens internrevisionstjänsts (IAS) strategiska internrevisionsplan 2019–2021 genomfördes totalt 1 800 kontrollinsatser 2021 för ett urval av 40 transaktioner med en total budget på 920 776 EUR. Slutresultatet är att det befintliga internkontrollsystemet säkerställer att transaktionerna sker i överensstämmelse med de finansiella bestämmelserna och de interna förfarandena. Parlamentet noterar att rapporten innehöll fyra rekommendationer om att förbättra internkontrollen för att åtgärda mindre brister. Parlamentet välkomnar att alla rekommendationer, även från tidigare år, genomförts fullt ut av institutet och att IAS avslutade de relaterade åtgärderna i februari 2022.

23. Europaparlamentet noterar att en särskild bedömning av internkontrollen för 2021 gjordes i enlighet med institutets ram för internkontroll och riktlinjer för bedömning av intern kontroll. Parlamentet noterar slutsatsen i denna bedömning, att alla principer finns och fungerar som de ska, med sex måttliga brister som konstaterats när det gäller komponenterna 2, 3 och 5 i internkontrollsystemet. Parlamentet uppmanar institutet att hålla den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten informerad om vilka framsteg som gjorts för att åtgärda dessa brister. Parlamentet välkomnar de åtgärder som institutet har vidtagit för att minska riskområden, även när det gäller känsliga funktioner.

24. Europaparlamentet uppmanar institutet att förstärka sina interna kontrollmekanismer, bland annat genom att inrätta en intern mekanism för korruptionsbekämpning.

Digitalisering och den gröna omställningen

25. Europaparlamentet noterar institutets insatser för att säkerställa en kostnadseffektiv och miljövänlig arbetsplats. Parlamentet konstaterar att institutet har inrättat ett verktyg för tjänstereseförvaltning för att möjliggöra övervakning av koldioxidutsläppen från resor. Parlamentet noterar att 2021 års övervakning visar att koldioxidutsläppen från institutets tjänsteresor uppgick till åtta ton. Parlamentet noterar att institutet har inkluderat kraven på miljöåtgärder i flera typer av kontrakt. Parlamentet välkomnar institutets åtagande att installera solpaneler i sina lokaler i Vilnius för att förbättra byggnadens miljöprestanda och endast använda gröna energikällor. Parlamentet noterar med intresse att en applikation har upphandlats som kan hjälpa institutet att kontrollera sitt miljöavtryck, och att applikationen skulle tas i bruk 2022. Parlamentet uppmanar institutet att hålla budgetmyndigheten informerad om utvecklingen i detta avseende.

26. Europaparlamentet noterar att institutet har digitaliserat centrala processer fullt ut under 2021 genom att införa elektroniska arbetsflöden och e-signaturer. Parlamentet noterar uppdateringen av institutets policy för IKT-säkerhet och informationshantering. Parlamentet välkomnar institutets svar att det har infört cybersäkerhet och att det har genomfört ett antal åtgärder avseende cybersäkerhet, såsom flerfaktorautentiseringssystem och säkerhetsutbildning för it-personalen. Parlamentet uppmuntrar institutet att genomföra regelbundna riskbedömningar av sin it-infrastruktur och att säkerställa regelbundna revisioner och tester av sitt cyberförsvar.

Kontinuitet i verksamheten under covid-19-krisen

27. Europaparlamentet noterar att institutet snabbt anpassade sig för att säkerställa driftskontinuitet i enlighet med det reviderade samlade programdokumentet. Parlamentet uppskattar institutets arbete med att stödja det portugisiska och slovenska rådsordförandeskapet genom att tillhandahålla nya uppgifter om jämställdhet som grund för rådets slutsatser om covid-19-pandemins socioekonomiska konsekvenser för jämställdheten. Parlamentet noterar att gemensamma initiativ för insatser mot covid-19 och kontinuitetsplaner har diskuterats inom nätverket för byråer för rättsliga och inrikes frågor. Parlamentet välkomnar att institutet uppdaterade sin kontinuitetsplan i juli 2022.

28. Europaparlamentet uppmuntrar byrån att utnyttja erfarenheterna från covid-19 vad gäller personalresor, för att i framtiden bättre kunna organisera möten, evenemang och intervjuer som kan hållas mer effektivt på distans än på plats.

Övrigt

29. Europaparlamentet lovordar institutet för de insatser som gjorts för att öka dess synlighet för allmänheten genom presskonferenser, pressmeddelanden, mediekampanjer såsom ”16 dagar av aktivism för att stoppa könsrelaterat våld” och nära kontakter med journalister. Parlamentet noterar institutets förbättrade indikatorer när det gäller sociala medier och medieförfrågningar.

30. Europaparlamentet hänvisar till sin resolution av den 10 maj 2023 ([3]) om byråernas verksamhetsresultat, ekonomiska förvaltning och kontroll när det gäller andra övergripande iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet.

([3]) Antagna texter, P9_TA(2023)0190.